

Asbesti ilmanäytteen ottaminen

Näyte otetaan purkutyön jälkeen siivotusta tilasta tilan puhtauden toteamiseksi. Mittausta ei kannata tehdä tilasta, joka on aistinvaraisesti havainnoituna vielä pölyinen. Tilan tulee myös olla kuiva. Näytteen kerääminen tehdään ilman huuhtelun jälkeen purkutilassa, jossa on alipaineistus päällä. Mikäli ilmanäyte otetaan käytössä olevasta tilasta muutoin asbestin pois sulkemiseksi, tila voi olla siivoamaton ja pölyinen. Aggressiivinen näytteenotto tarkoittaa että näytteenoton alussa tilan pinnat harjataan kevyesti pölyn nostamiseksi ilmaan (5 min). Harjaus toistetaan muutaman kerran näytteenoton aikana. Käytä vain puhtaita harjoja purkutilakohtaisesti.

Tarvikkeet

- ✓ Näytteenottopumppu, -letku ja -jalusta.
- ✓ Keräinkasetti, halkaisija 25 mm tai 37 mm. Varaa muutama ylimääräinen kasetti.

Näytteenotto

- ✓ Aseta pumppu vakaalle alustalle lähelle alipainekonetta. Tarkista, että letkut ovat hyvin kiinni pumpussa. Aseta näytteenottoteline pumpun lähelle ja nosta varsi n. 1,5 metrin korkeuteen.
- ✓ Kiinnitä keräinkasetti telineeseen. Asemoi keräimen näytteenottoaukko lievästi lattiapintaa kohden tai vaakatason suuntaisesti, mikäli tilassa on suurehko ulkopuolinen ilmavirtaus. Irrota outlet-korkki ja kiinnitä keräin letkun päähän. Säilytä korkki keräimen omassa puhtaassa pussissa.
- ✓ **Musta 25 mm keräin** - Irrota näytteenkeräyspään korkkiosa (inlet-korkki ja kantaosa). Älä irrota teippiä vaan tarkista, että se on tiiviisti paikoillaan ja näyttää vahingoittumattomalta.
- ✓ **Kirkas 37 mm keräin** - Irrota näytteenkeräyspään korkki. Suodattimen tulee olla paikoillaan. Suodatimellisen kasetin pinta näkyy kasetissa kiiltävänä. Mattapinta tarkoittaa että keräin on viallinen, vaihda silloin keräin uuteen. Tarkista, että keskikappale on kiinni tiiviisti.
- ✓ Käynnistää pumppu ja kirjaa näytteenoton aloitusaika ylös. Huolehdi että ilma pääsee virtaamaan letkussa esteettä. Letkun ja kasetin liitosta voi tiivistää esim. ilmastointiteipillä.
- ✓ Seuraa pumpun toimintaa näytteenoton aikana. Pyydämme ilmoittamaan laboratoriolle mahdollista vioista.
- ✓ Lopeta mittaussammuttamalla pumppu ja irrota näytekeräin letkusta. Aseta keräimen kansi paikalleen, ja varmista että se pysyy kiinni. Aseta keräimen korkit paikalleen. Laita otettu näyte omaan uudelleen suljettavaan pussiinsa.
- ✓ Kirjaa näytteenottotiedot ylös: näytetunnus, paikka, näytteenoton alku- ja loppuaika sekä mahdolliset muut huomiot. Kirjaa näytetunnus myös näytepussiin.

Näytteet voi toimittaa suoraan laboratorioon, lähettää tai jättää näytelaatikoihimme eri paikkakunnilla (ks. www.bestlab.fi).

Asbest luftprovtagning

För att säkerställa att ett utrymme är rent efter ett rivningsarbete tas asbestprov av luften efter att rummet städats. Provtagningen bör inte utföras i rum med synligt damm och rummet bör även vara torrt. Provtagningen utförs i rivningsutrymmet vid undertryck men efter vädring. Om luftprov tas för att utesluta asbest i utrymmen som är i användning kan rummet vara ostädad och dammig. Vill man utföra en aggressiv provtagning kan man i början av provtagningen försiktigt borsta av ytorna för att virvla upp dammet i luften (i ca 5 min). Borstningen upprepas några gånger under provtagningen. Använd separata rena borstar för varje utrymme.

Utrustning

- ✓ Provtagningspump, slang och stativ.
- ✓ Provtagningskassett, 25 mm eller 37 mm i diameter. Ta med några extra kassetter.

Provtagning

- ✓ Placera pumpen på en stabil yta nära undertrycksapparaten. Kontrollera att slangarna är väl anslutna till pumpen. Placera provtagningsstativet nära pumpen och lyft stativet till ca 1.5 meters höjd.
- ✓ Fäst en provtagningskassett i stativet. Rikta kassetts inlet lite mot golvytan eller horisontellt om tilluftsflödet utifrån är förhållandevis stort. Ta bort locket från kassetts outlet och fäst den i slangen. Förvara locket i kassetts påse.
- ✓ **25 mm kassett av svart plast** - Ta bort hela locket (inte bara den lilla korken) från kassetts inlet. Dra inte av tejp utan kontrollera att den sitter tätt och är oskadad.
- ✓ **37 mm kassett av genomskinlig plast** – Ta bort den lilla korken från kassetts inlet. Kontrollera att filtret i kassetten ligger på sin plats. Filtrets ytan ska vara blank, en matt yta innebär att kassetten är defekt och bör bytas mot en ny. Kontrollera att kassetts delar sluter tätt.
- ✓ Starta pumpen och anteckna starttiden. Se till att luft kan strömma obehindrat genom kassett och slang. Anslutningen mellan slang och kassett kan vid behov tätas med tape.
- ✓ Övervaka pumpens drift under provtagningen. Informera laboratoriet om eventuella avvikelser.
- ✓ Stäng av pumpen och ta bort kassetten från slangen. Sätt tillbaka korkar/lock och se till att kassetten försluts tätt. Lägg alla prov i sina egna återförslutningsbara påsar.
- ✓ Skriv upp informationen om provtagningen: prov-ID, plats, start- och sluttid för provtagningen och eventuella andra observationer. Anteckna även prov-ID på kassetts påse.

Prov kan levereras direkt till laboratoriet, postas eller lämnas i våra postlådor på olika orter i Finland (mera information på www.bestlab.fi).

